

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-989

24.11.2022

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Advokatansvar – bistand i forbindelse med tvist mot tidligere arbeidsgiver og Nav.

Klager engasjerte sikrede som sin advokat i forbindelse med en tvist mot tidligere arbeidsgiver og Nav. I saken mot tidligere arbeidsgiver frifant retten arbeidsgiver fullt ut, og klager ble dømt til å betale motpartens sakskostnader. Også i saken mot Nav ble klager idømt sakskostnadene. Klager fremmet etter dette et krav mot advokatens ansvarsforsikringsselskap for dekning av idømte sakskostnader og sakskostnader til sikrede. Klager anførte at sikrede ikke hadde foretatt en forsvarlig vurdering av prosessrisikoen i sakene, gitt mangelfulle råd, og beregnet for høyt salær. Selskapet avsto kravet. I avslaget ble det vist til at det ikke var sannsynliggjort verken ansvarsgrunnlag eller årsakssammenheng. Selskapet mente at tapet var et resultat av at klager selv brakte de to sakene inn for domstolene før klager fikk bistand fra sikrede. Nemnda kom til at klager ikke hadde dokumentert at sikrede hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

Saksfremstilling

Saken gjelder avslag på krav om erstatning fremsatt under sikredes advokatansvarsforsikring.

Ifølge pkt. 3.1 under overskriften "Formuesskade" omfatter forsikringen:

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar for formuesskade som sikrede pådrar seg i egenskap av advokat, advokatfullmektig eller rettshjelper pådrar seg overfor oppdragsgiver eller tredjemann når erstatningskravet er fremsatt mot sikrede i forsikringstiden. Dersom det er særskilt avtalt dekker forsikringen også rettslig erstatningsansvar for formuesskade som sikrede i egenskap av eiendomsmegler pådrar seg overfor oppdragsgiver eller tredjemann.

Med formuesskade menes økonomiske tap som ikke er en følge av skade på personer eller ting.

Saken mot sikredes ansvarsselskap har sitt utspring i to saker som har vært behandlet i tingretten.

Den 12.1.22 ble det avsagt dom av tingretten i en tvist mellom tidligere arbeidsgiver og klager. Saken startet tilbake i 2017 da klager tok kontakt med arbeidsgiver med forespørsel om praksisplass. I siste del av arbeidsforholdet oppstod det konflikter mellom klager og arbeidsgiver, som resulterte i at klager klaget arbeidsgiver inn for forliksrådet. I forliksrådets behandling av saken ble klager enig med arbeidsgiver om at arbeidsgiver skulle betale klager kr 10 000, samt utstede en attest. Partene forpliktet seg til å ikke snakke negativt om hverandre. Den 6.3.19 kontaktet klager arbeidsgiver og ba om bistand til å fylle ut et søknadsskjema klager skulle inngi for å bli autorisert som regnskapsfører. Arbeidsgiver valgte å ikke bistå klager under henvisning til rettsforliket. I tiden etter dette mente klager at arbeidsgiver hadde feilregistrert arbeidsforholdet i A-meldingen, og at de ved å gjøre dette ikke innrettet seg etter innholdet i forliket.

Klager klaget arbeidsgiver inn til forliksrådet på nytt den 29.7.20. Arbeidsgiver innga ikke tilsvarende med den følge at forliksrådet avsa uteblivelsesdom i klagers favør den 18.9.20. Arbeidsgiver ble dømt til å betale kr 251 347 i erstatning for påstått økonomisk tap. Arbeidsgiver tok ut stevning for tingretten den 16.11.20 med krav om frifinnelse. Retten frifant arbeidsgiver fullt ut i dom av

12.1.22. Klager ble dømt til å betale arbeidsgivers sakskostnader på kr 103 815,66.

I saken mot Nav, som gjaldt erstatningskrav knyttet til uaktsom veiledning og oppfølging, tok klager ut stevning mot Nav 27.7.20. Klager krevde erstatning for tapt arbeidsinntekt som følge av feil og mangelfull oppfølging fra Navs side. Ved tingrettens beslutning 12.9.20 ble klager pålagt å bruke prosessfullmektig. I dom av 21.10.21 kom retten til at Nav måtte frifinnes, og klager ble til sammen idømt sakskostnader på kr 152 625.

Sikrede bisto klager i begge de ovennevnte tvistene. I tvisten mot Nav ble klager pålagt å bruke prosessfullmektig. Sikrede meldte seg som prosessfullmektig 7.12.20 etter at klager selv hadde tatt ut stevning. Det ble ikke utstedt oppdragsbekreftelse. Sikrede bisto klager frem til, og under, hovedforhandling, samt med å skrive anke til lagmannsretten. Saken ble nektet fremmet i lagmannsretten. Sikrede skal etter dette ha trukket seg fra oppdraget, da klager ifølge sikrede ikke ville følge hans råd om ikke å påanke lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Klager sendte selv anke, som ankeutvalget i Høyesterett enstemmig forkastet 4.4.22.

I saken mot tidligere arbeidsgiver meldte sikrede seg som klagers prosessfullmektig 7.1.21 etter at klager ble stevnet av arbeidsgiver. Det ble ikke utstedt oppdragsbekreftelse. Sikrede bisto klager frem til, og under, hovedforhandling. Etter at tingretten ved skriftlig behandling frifant arbeidsgiver fullt ut, oppstod det ifølge klager en uoverensstemmelse mellom klager og sikrede. Ifølge sikrede skal han ha trukket seg da klager ikke ville følge hans råd om ikke å anke dommen inn for lagmannsretten. Klager skal selv ha fremsatt anke.

Klager meldte saken til ansvarsforsikringsselskapet 28.4.22. Klager fremmet krav om dekning av idømte sakskostnader og sakskostnader til sikrede utover det som allerede var dekket av rettshjelpsdekningen. Klager mente bl.a. at sikrede ikke hadde foretatt en forsvarlig vurdering av prosessrisikoen i sakene, gitt mangelfulle råd og beregnet et for høyt salær.

Selskapet avsto kravet 6.7.22. I avslaget ble det vist til at det ikke var sannsynliggjort verken ansvarsgrunnlag eller årsakssammenheng. Selskapet mente at tapet som forelå sannsynligvis var et resultat av at klager selv brakte de to sakene inn før domstolene før klager fikk bistand fra sikrede.

Klager krever erstatning under ansvarsforsikringen til sikrede. Klager anfører at sikrede har opptrådt ansvarsbetingende uaktsomt, og at sikredes handlinger/unnlater er årsaken til klagers tap.

Sikrede burde ha gitt råd om å oppgi innsigelsene mot arbeidsgiver på et tidligere tidspunkt. Fra sikrede påtok seg oppdraget til tingrettens dom forelå, gikk det nesten ett år. Ikke på noe tidspunkt mottok klager skriftlige eller muntlige råd fra sikrede om å oppgi innsigelsene. Først etter at dommen forelå, orienterte han om risiko. Det kom overraskende på klager og resulterte i en uoverensstemmelse mellom klager og sikrede.

I saken mot Nav burde sikrede ha orientert om risikoen for å tape en eventuell ankesak. Sikrede kom også helt uforberedt i retten. Klager måtte fortelle sikrede hvilke dokumenter som skulle dokumenteres i innledningsforedraget. Videre fikk sikrede flere ganger kritikk fra rettens administrator på grunn av dårlig forberedelse. I begge sakene fikk klager tilsendt prosesskriv i siste liten, som medførte at klager fikk lite tid til å gjennomgå prosesskrivene før de måtte sendes inn.

I begge sakene gjorde sikrede feil og utelatelser. Som konkret eksempel viser klager bl.a. til at sikrede sendte faktura til klagers eget forsikringsselskap uten godkjenning og uten at klager visste det. Etter at han hadde fått utbetalt forsikringssummen, var han ikke interessert i å skrive anke. Først leverte han et prosesskriv 12.11.21 uten dokumenter, men skrev at han uken etter skulle

legge dokumentene inn i Aktørportalen. Først den 30.12.21 la han disse dokumentene inn i Aktørportalen sammen med et kort prosesskriv uten bemerkninger, noe retten senere klagde på og etterlyste de juridiske kommentarene til dokumentene. Sikrede hadde heller ikke tilstrekkelig kompetanse på de aktuelle rettsområdene.

Selskapet avviser krav om erstatning og anfører at saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling. Dersom saken tas til behandling, kan ikke selskapet se at det er sannsynliggjort ansvarsgrunnlag eller årsakssammenheng til tap. I saken mot Nav tok klager selv ut stevning. Retten påla klager å finne advokat for at saken skulle bli fremstilt på tilfredsstillende måte. Klager tapte saken og ble idømt sakskostnader. Mot sikredes råd anket klager dommen, og sikrede bisto klager med å inngi anke til lagmannsretten. Lagmannsretten nektet anken fremmet. Klager ville anke denne kjennelsen, men sikrede frarådet dette. Sikrede trakk seg da fra oppdraget. Klager innga deretter selv en anke til Høyesterett, som ble avvist.

I saken mot tidligere arbeidsgiver innga klager selv forliksklage hvor det ble avsagt uteblivelsesdom mot arbeidsgiver. Arbeidsgiver anket avgjørelsen ved å ta ut stevning. Retten besluttet skriftlig behandling av saken, og dom ble avsagt 12.1.22. Arbeidsgiver ble frifunnet, og klager ble idømt sakskostnader. Sikrede frarådet klager å anke saken videre. Han trakk seg fra oppdraget da klager ikke ville følge hans råd. Klager anket saken selv til lagmannsretten.

Etter selskapets oppfatning er det ikke sannsynliggjort et ansvarsgrunnlag hos sikrede. Det er heller ikke sannsynliggjort årsakssammenheng mellom et eventuelt ansvarsgrunnlag og klagers tap. Klager initierte selv sakene som sikrede etter hvert bistod klager med. Det er ikke sannsynliggjort at klager har tapt sakene som følge av sikredes arbeid.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet i saken er om selskapet er ansvarlig under advokatansvarsforsikringen.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Det er redegjort for at sikrede har representert deg i tre ulike saker. Én av sakene skal ha endt i minnelig løsning, mens to av sakene gikk til hovedforhandling i tingretten. Slik vi forstår deg, er det de to sakene som gikk til hovedforhandling denne saken dreier seg om. Du har i hovedtrekk anført at sikrede ikke har informert deg tilstrekkelig om prosessrisiko. Videre har du anført at han ikke har foretatt en forsvarlig behandling av de to sakene som ble behandlet i domstolene, samt gitt mangelfulle råd.

Ifølge vilkårene for ansvarsforsikring omfatter forsikringen rettslig erstatningsansvar for formuesskade som sikrede pådrar seg overfor oppdragsgiver i egenskap av å være advokat, se pkt. 3.1 under formuesansvarsforsikringen.

For at selskapet skal bli ansvarlig for å utbetale erstatning under sikredes ansvarsforsikring, må alle vilkårene for erstatning være oppfylt. Det betyr at det må foreligge en ansvarsbetingende handling, et økonomisk tap, og faktisk og rettslig årsakssammenheng mellom den ansvarsbetingende handlingen og tapet. Det er sikker rett at det er kravstiller, altså den som krever erstatning, som har bevisbyrden for at alle vilkårene er oppfylte. Eventuell tvil vil gå ut over den som har bevisbyrden.

Advokater er underlagt et strengt profesjonsansvar, likevel slik at er rom for en viss kritikkverdigg atferd før det blir tale om erstatningsbetingende uaktsomhet. Dette følger av en rekke dommer fra Høyesterett, blant annet Rt-1995-1350 og Rt-2000-679.

I saken mot (tidligere arbeidsgiver) var det (tidligere arbeidsgiver) som tok ut stevning etter å ha fått en fraværdom mot seg i forliksrådet. Forliksrådet tok altså ikke stilling til realiteten i saken, og du hadde derfor ingen mulighet til å trekke saken på et senere tidspunkt. En mulig løsning kunne vært å inngå et forlik. Sikrede har redegjort for at han anså saken som svak, og at han prøvde på å inngå en forlik med motpartens advokat uten å nå frem. Han har også redegjort for at du sto på ditt. Det er ikke dokumentert om det ble forsøkt å inngå forlik, hva motparten svarte på en slik henvendelse, eller hva som ble kommunisert til deg i den anledning. Slike vurderinger vil ofte være avhengig av vitneavhør og muntlig bevisvurdering.

Det er likevel på det rene at sikrede ikke skal ha protestert på tingrettens vurdering av å foreta skriftlig behandling (forenklet behandling) av saken. Du har tidligere vist til at sikrede burde klaget på at tingretten besluttet. Sikrede har selv forklart at det ikke ble gjort, nettopp for å redusere sakskostnadene i en sak han anså det som tvilsomt at ville føre frem. Sikredes forklaring fremstår etter sekretariatets syn som den mest sannsynlige på dette punkt. Sikrede forsøkte altså å hindre ytterligere tap, ved ikke å kreve full muntlig bevisvurdering i tingretten. Dersom forliksveien ble forsøkt uten hell, må dette ha fremstått som den mest prosessøkonomiske løsningen, i en sak han anså som svak. Dette illustrerer at sikrede har handlet i din interesse, og ikke opptrådt uaktsomt.

Det er heller ikke klart at resultatet ville blitt et annet ved muntlig behandling av saken i tingretten. Du har, slik vi forstår det, anket tingrettens dom. Det er uklart hvor saken står i dag.

I saken mot Nav tok du ut stevning uten bistand fra sikrede. På tidspunktet du tok ut stevning, må du ha vært klar over risikoen det fører med seg å ta ut stevning og føre en sak for retten. Sikrede kom først inn i saken etter at du ble pålagt av tingretten å engasjere prosessfullmektig. Det kan virke som om du i utgangspunktet hadde tenkt å føre saken selv.

Etter at sikrede ble engasjert som din prosessfullmektig, var det hans ansvar å informere deg om prosessrisikoen videre i saken. Sikrede har forklart at han rådet deg å inngå forlik eller rettsmekling, men at du ikke ønsket dette. Du har forklart at han burde ha orientert deg om risikoen for å tape saken. Hva som ble sagt mellom dere, vil være et spørsmål som egner seg bedre for muntlig bevisvurdering, da vi legger til grunn at det har vært muntlig korrespondanse mellom deg og sikrede i anledning saken. Finansklagenemnda har ikke anledning til å avhøre vitner.

Det er videre uklart hvilken prosessrisiko som forelå ved full domstolsbehandling. Dette er også et spørsmål som kan være vanskelig å forutse før hovedforhandling er gjennomført og eventuelle vitner er avhørt.

I alle tilfeller er det klart at sikrede skal ha frarådet deg å anke tingrettens beslutning videre til lagmannsretten. At sikrede i etterkant av tingrettens avgjørelse skal ha gitt deg råd om å avstå fra videre anke, er ikke ensbetydende med at han eventuelt ikke vurderte og informere deg om prosessrisiko på et tidligere tidspunkt. En vurdering av prosessrisiko knyttet til anke vil kreve en grundigere vurdering når det allerede foreligger en dom i klientens disfavør. I din sak frarådet sikrede deg å anke, men valgte likevel å skrive anke etter sterkt ønske fra deg. Lagmannsretten avsa en kjennelse om å nekte anken fremmet. Sikrede trakk seg etter dette fra oppdraget, med den begrunnelse at du ikke ville følge hans råd om ikke å anke kjennelsen videre. Dette viser etter vårt syn at du ønsket å uttømme alle ankemuligheter, selv med risiko for tap.

Du har i klagen til Advokatforeningens disiplinærutvalg forklart at du fikk tilsendt prosesskriv "i siste liten", noe som skal ha gjort det vanskelig for deg å gjennomgå prosesskrivene før de måtte sendes til tingretten. Vi har vanskelig for å se at dette skal ha gjort at du tapte de to sakene.

Du har også vist til en e-post korrespondanse mellom deg og sikrede, hvor dere diskuterte ankeutkast i saken mot Nav i desember 2021. Vi forstår det slik at du ikke var fornøyd med anken sikrede hadde skrevet, og at du ønsket at sikrede skulle ta inn dine kommentarer til anken. Sikrede svarte deg at det ville ta mange timer. Avslutningsvis skrev han at "Vi får enda en mulighet hvis de nekter saken fremmet". På dette tidspunktet hadde sikrede allerede redegjort for at han mente du ikke ville nå frem med en anke til lagmannsretten. Du hadde også mottatt lagmannsrettens brev om at retten vurderte å nekte anken fremmet. Det må derfor ha fremstått klart for deg at du hadde en svak sak. Etter vårt syn var svaret sikrede ga deg et forsøk på å holde advokatkostnadene nede. Igjen mener vi at han ivaretok dine interesser i lys av at han skal ha visst at du befant deg i en vanskelig økonomisk situasjon, og at han anså saken som svak.

At han skrev at du ville få en ny mulighet, som vi forstår var en henvisning til å anke kjennelsen inn for Høyesterett, fremstår mer som en objektiv opplysning enn et råd om faktisk å fremsette en slik anke, særlig sett i sammenheng med sikredes tidligere rådgivning om ikke å anke tingrettens dom til lagmannsretten.

Avslutningsvis vil vi bemerke at sekretariatet har vært i tvil om dette er en sak som egner seg for skriftlig saksbehandling. Saken fremstår som omfattende, både hva gjelder sakens faktum og de rettslige spørsmålene saken reiser. Hva som skal ha blitt sagt muntlig mellom deg og sikrede i tiden han var din prosessfullmektig, er ikke mulig for sekretariatet å ta stilling til utelukkende utfra skriftlig saksbehandling. Vi viser i den anledning til at nemnda gjentatte ganger har avvist store advokatansvarssaker fra behandling, fordi de ikke egner seg for slik saksbehandling. Av nyere avgjørelser viser vi blant annet til FinKN 2022-775, 2022-517 og 2022-259. Nemndsuttalelser som vi har henvist til her er publisert i sin helhet på følgende

adresse: <https://publisering.finkn.no/>.

Når vi likevel har kommet til at du ikke kan få medhold i saken, er det på bakgrunn av at det fremstår som mest sannsynlig at sikrede ikke har opptrådt uaktsomt på en slik måte at det har påført deg et tap. Du har ikke oppfylt din bevisbyrde, og har derfor ikke fått medhold.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).